

PARAU HAAPAPA I TE TŌMITE SPATS

19-22 NOVEMA 2012

**TE PŪ FAAINEINERAA
HUREPITI
ÂUA PARAU-ATUA
FARE HAAPIIRAA
FEIĀ ÂPĪ POROTETANI**

**THE
HUREPITI
TRAINING CENTER
THEOLOGICAL SCHOOL
PROTESTANT SCHOOLS
PROTESTANT YOUTH DEPARTMENT**

**REPORT TO THE SPATS ACCREDITATION
COMMITTEE**

19-22 NOVEMBER 2012

TITOURAA I TE PŪ FAINEINERAA HUREPITI ĀUA PARAU-ATUA - FARE HAAPIIRAA FEIĀ ĀPĪ POROTETANI

I) ŌPUARAA PŪ FAINEINERAA A TE ÈPM I HUREPITI – TAHAA IA AU I TE MAU FAAOTIRAA ĀF-ĀRĀ MATAHITI 2001-2012

1)- Te vāhi haamauraa o te ōpuarāa

1.1- I te matahiti 2001, i faaoti na te Āpoorāa Rāhi Āmui a te ÈPM, e faatiā i te hoē Pū i Hurepiti-Tahāa o te tāhoē i te hoē vāhi i te Āua no te faaineineraa parau-atua e te aratai Ètārētia, te Fare haapiirāa no te faaineineraa faaāpu, tautai etv, e te Tomite feiā āpī no te faaineineraa rau e te rururāa rau etv, na te feiā āpī e te nūnaa tāatoā. Ia au i te mau parau o teie vauvau, ua hau ia i te 300 tā, e vāhi hau hoī e te vai ra te mau faufāa o te fenua, to te reva, to te tai e to te vai. Ua māitihia teie fenua, no te mea e pāhono maitai te reira i ta te ÈPM mau faaāpīrāa i te orarāa Faaroo e te Tāvinirāa e ta na mau hiōrāa i te orarāa Vaamataēinaa e te Rāhu i teie tau. Ua hinaaro-atoā-hia e faaātea i te fenua Tahiti, no te faaite e tano e rave i teie huru ōpuarāa i te tahi vāhi ē atu ia Tahiti, o tei riro roa ei vāhi haapūrāa anaē nā te mau nūnaa e tae noa atu i te mau pū ōhipa a te Ètārētia/Tāatirāa/Hau e te mau taiete ōhipa no Māōhi Nui/Moana Nui Ātea/Ao.

1.2- I te matahiti 2008, ua haapāpū ā te Āpoorāa Rāhi Āmui ÈPM, i Hurepiti-Tahāa mau ā e faatiā ai i te Pū faaineineraa : «1.1- i te mau aratai no te Ètārētia (ōrometua, tiārautī ōhipa, etv)...1.2- i te feiā āpī i niā i te mau toroā faaāpu, faaāmu ānimara, ravaāi...» I teie matahiti 2012, ua faaotihia ā : «E haamata te paturāa i ta tātou ōpuarāa Āua pipi e Fare haapiirāa i Hurepiti i teie matahiti 2013. Ua haapīi mai te huru e te vairāa o teie fenua Hurepiti, i te ōpuarāa e au ia faanahohia i niā i te tua o teie fenua, i tiā roa ai e haamau i teie Pū faaineineraa rau no te tauturu i ta tātou mau tamarii i te haamaitai-tāmau-raa i to rātou orarāa. Ia haafaufāhia te faaineineraa i te mau ōrometua e te mau taata atoā tei pūpū ia rātou no te tauturu i te nūnaa i te itēraa i te hinaaro o te Atua.»

2)- Te papa aratairāa o te ōpuarāa

2.1- Ia papahia te ōhipa i niā i te ōpuarāa faaora a te Atua e te hinaaro o te Atua i te Ètārētia e te Nūnaa i teie mahana, mai te feruri i te uirāa : « E aha ta te Atua e tītau mai nei i mua i te parau no te faaineineraa i te nūnaa e to na mau aratai. »

2.2- E papa faaroo teie tei amo i te piirāa a te ÈPM i te nūnaa, ia haafāite faahou ia na e ta na faufāa tumu Māōhi i horoāhia e te Atua, no te mea ua ūāna ta na haafaufāa ōre i te reira i teie tau. E tiā ai ia haapāpū-atoā-hia te mau haapiirāa faufāa Māōhi i roto i te mau faanahorāa faaineineraa a te Pū.

2.3- Ia haafaufāa-atoā-hia te mau ferurirāa a te ÈPM i niā i te hiroā, te reo e te peu Māōhi, mai te ararāa ia faaōhipahia ta te Māōhi iho mau faufāa no te paturāa fare (rāau, ōfaī, rau, mahana, matai etv), e mai te pārururāa i te Rāhu, mā te faaōre i te ōhipa tāpūrāa āivi e te faaōhiparāa rāau taēro etv.

2.4- Ia faaō-pāpū-hia te taata Porotetani e te nūnaa Māōhi i roto i teie ōpuarāa, no te mea, eere teie i te ōpuarāa anaē na te Āpoorāa rāhi Āmui a te ÈPM, e tāpura ōhipa atoā rā e tītauhia ai te tāatoā o te Nūnaa e te Hau Māōhi Nui ia toro atoā mai i to rātou rima turu pāpū.

2.5- Ia haamanaōhia te mau vāhi faaineineraa ōrometua e nūnaa na roto i te mau faatūātirāa Ōitumene: COE, CEVAA, PCC, etv. Te aurāa, ia iritihia te Pū Hurepiti i to Moana Nui Ātea/Ao, e ia riro noa ei rāvēā faaitēraa na te ÈPM i to te ara i ta na fāriirāa i te here e te aroha o te Atua.

II) FAAINEINERAA PARAU-ATUA E ARATAÏ ËTĀRĒTIA A TE ÂUA

1)- *Te tiàraa o te Âua :*

Ia au i te tuatua, ua haamata na te parau o te Âua faaineineraa i Papetoàì-Moorea i te matahiti 1813. I roto rā i te tereraa o te tau e no te mau tumu rau, ua tupu te mau tauuiiraa i te pae no te vāhi vairaa o te Âua. I te tau o te mau veà tonono Peretāne LMS e Farāni SMEP e te mau arataì Māòhi (ārea 1820), ua faanuuhia te Âua nā Moorea, Tahiti, Tahaa e Raiātea. I muri mai ā, i te tau o te mau veà tonono Farāni SMEP e te mau arataì Māòhi ÈPM-ÈÈPF-ÈPM (ārea 1890) i haamau-faahou-hia ai te Âua i Tahiti e tae roa mai i teie nei (2012).

I taua mau tau ra, i aupuru noa na te Ètārētia Porotetani Māòhi i te Âua mai te tahi mauhaa faufaa roa no te faaineine i te nūnaa e te mau arataì (Haapii parau maitaì, Tiàtono, Òrometua haapii, Tiàrautì òhipa, Òrometua). I muri aè, ua tātōtiāhia te faaineineraa i te feiā e tītau i te tiàraa òrometua e ua tātātihia te Âua i te SPATS (ārea 1990), o tē ite i ta na tuhaa pūpūraa i te parau pūite Diploma. Te fā, ia tiā ia rātou i te tāvini i te mau pāroita e te mau āmaa òhipa Ètārētia e i te Nūnaa i Māòhi Nui e te haapaò i te mau tonoraa mai te faaravaìraa faaineineraa, te faaìteraa Parau maitaì e te rautīraa òhipa Òitumene i Moana Nui Ātea/Ao.

I teie mahana, ia au i te papa arataìraa a te ÈPM, ua tomo ā te Âua i roto i te tahi faaāpīraa o tei tītau i teie mau faanahoraa āpī :

- 1-te òhipa-āmui-raa e nā āmaa Fare haapiiiraa e te Tomite feiā āpī porotetani,
- 2-te faauraa i te faaineineraa e te haamaraaraa i te fāito parau pūite,
- 3-te haafānaòraa i te reira i te mau taata o te mau Ètārētia e Nūnaa i Māòhi Nui/Moana Nui Ātea/Ao,
- 4-te haamauraa i te Âua i niā i te fenua āpī Hurepiti e te mauraa i te iōa āpī Âua parau-atua Hurepiti/ĀPH.

No reira, teie ia ta te ĀPH nā tahua faaineineraa āpī e 4, a taa atu ai nā tahua faaineineraa mātauhia i te pae o te vahine e te pipi òrometua :

- 1-TFH, e tahua faaineineraa haapāpū i te hinaaro, o tē ìtehia e te parau haapāpū
- 2-TFP, e tahua faaineineraa rautī parau-atua, o tē ìtehia e te parau pūite CT, DT, BD/L
- 3-TFÒ, e tahua faaineineraa tiàraa òrometua, o tē ìtehia e te parau haapāpū
- 4-TFR, e tahua faaineineraa arataì e rautī haapiiiraa faaroo, o tē ìtehia e te parau haapāpū

2)- *Te mau fā tumu a te Âua :*

E tautoo mau ā te Âua ia riro ei rāveà:

- 2.1- faaineineraa òitumene ia au i te mau tuatāpaparaa àivanaa e te mau tūramaraa a te parau a te Atua,
- 2.2- pāhono i te hinaaro o te taata i te faaineineraa parau-atua o tē tauturu i te mau parau no te hīroà marumetia e te mau tiàraa arataì e rautī i te mau òhipa faaroo a te Ètārētia,
- 2.3- haafānaò i te taata i te mau haapiiiraa no nā āmaa haapiiiraa e 7 : pīpīria, parau-atua, tuatua, tāviniraa, haapiiiraa turu, haapiiiraa taa ê, hīroà māòhi
- 2.4- faaara i te taata i te mau fifi e te mau tauraa e tupu ra i roto i te oraraa rahu, te oraraa vaamataèinaa e te oraraa mārū-metia,
- 2.5- e noaa ai te àravahi o te mau reo e te mau hīroà nūnaa, o tē tauturu i te tiàraa i mua i te rauraa o te nūnaa i Māòhi Nui/Moana Nui Ātea/Ao,
- 2.6- no te ite pāpū i te mau faaineineraa TFH, TFP, TFÒ, TFR o tē ìtehia e te mau parau haapāpū a te Âua e te mau parau pūite CT, DT, BD/L a te SPATS.

MTH/M - PHD/D
 Pū Haapiiraa Tciti
 1 matahiti āpeeraa
 (e riro i te iti e aore ra i te hau atu)

*No te feiā
 Parau pūite
 MTH/M e PHD/D
 e hinaaro
 i te tiāraa òrometua
 e āpeehia rātou e te TFO*

*No a muri nei,
 e faanaho-atoà-hia
 te mau faaineineraa
 MTH/M e PHD/D*

*I roto i te tiāraa,
 e ravehia te tonoraa
 nā Moana-Nui-Ātea/Ao
 no te mau faaineineraa
 MTH/M e PHD/D*

B . D . / L
 Pū Haapiiraa Teitei
 1 matahiti āpccraa
 (e riro i te iti e aore ra i te hau atu)

B . D . / L
 3 matahiti faaineineraa
 (e riro i te iti e aore ra i te hau atu)

*Ua haamaraahia
 te faaineineraa
 òrometua EPM
 i nià i te fāito
 Parau pūite
 B.D./L a te Pū Hurepiti
 E fārii-atoà-hia rā
 te feiā Parau pūite
 B.D./L a te mau
 Pū Haapiiraa Teitei,
 e e āpeehia rātou
 e te TFO*

D . T .
 2 matahiti faaincineraa
 (e riro i te iti e aore ra i te hau atu)

C . T .
 2 matahiti faaineineraa
 (e riro i te iti e aore ra i te hau atu)

*No te mau piāhi
 e hinaaro noa atu
 e haere i te TFP
 e aore ra i te TFR,
 e āpeehia rātou
 e nā TFP e TFR*
**TAHUA
 FAINEINERAA
 ÒROMETUA (TFO)
 (Parau Haapāpū)**

*No te mau piāhi
 e hinaaro noa atu
 e haere i te TFO
 e aore ra i te TFR,
 e āpeehia rātou
 e nā TFO e TFR*
**TAHUA
 FAINEINERAA
 PARAU ATUA (TFP)
 (Parau Pūite)**

Tua 3	Faanahoraa 3 (Pi Psychiatric)	Faanahoraa 3 (Utuā teimaha)
MTH/M	MTH/M	MTH/M
Tua 2	Faanahoraa 2 (Mai teimaha)	Faanahoraa 2 (Utuā māma)
B.D/L	B.D/L	B.D/L
Tua 1	Faanahoraa 1 (Mai māma)	Faanahoraa 1 (Aita ā i haavahia)
D.T. Aratai Haapiiraa Faaroo Farc Haapiiraa	D.T. Aratai Haapiiraa Faaroo Farc Mai	D.T. Aratai Haapiiraa Faaroo Farc Tāpēraa

Tua 3	Faanahoraa 3 (Pi faaororaraa)	Faanahoraa 3 (Utuā teimaha)
B.D/L	B.D/L	B.D/L
Tua 2	Faanahoraa 2 (Mai teimaha)	Faanahoraa 2 (Utuā māma)
C.T.-D.T.	C.T.-D.T.	C.T.-D.T.
Tua 1	Faanahoraa 1 (Mai māma)	Faanahoraa 1 (Aita ā i haavahia)
HT. UA. Bafa Rauti Haapiiraa Faaroo Farc Haapiiraa	HT. UA. Bafa Rauti Haapiiraa Faaroo Farc Mai	HT. UA. Bafa Rauti Haapiiraa Faaroo Farc Tāpēraa

1 matahiti faaineineraa
 (e riro i te iti e aore ra i te hau atu)
**TAHUA
 FAINEINERAA RAU
 (TFR)
 (Parau Haapāpū)**

Ama Ōhipa-EPM CPJ
Fare Haapiiraa Porotetani

Matahiti Īmiraa Rāvā e Matahiti Āpeeraa Bac (3 āvaè, e riro i te iti e aore ra i te hau atu)
TAHUA FAINEINERAA HAAPĀPŪ I TE HINAARO (TFH)
 (Parau Haapāpū)
 Mai te 18 matahiti e hau atu

NĀ ĀMAA HAAPIIRAA TUMU E 7 NO TE PAPA O TE MAU TAHUA FAINEINERAA

MĀŌHI (Nūnaa, Hiroà)	TUATUA (EPM/Ōitūmene)	PĪPĪRIA (Huriraa Pipiria Māōhi)	PARAU ATUA (Hiōraa Māōhi Nui)	TĀVINIRAA (Tiāraa EPM/Ōitūmene)	TURU (Reo Farāni, Peretāne)	TAAĒ (Ture Hau Māōhi Nui)
--------------------------------	---------------------------------	---	---	---	---------------------------------------	-------------------------------------

**ŌPUARAA FAINEINERAA
 PŪ HUREPITI EPM / ŌITŪMENE E ĀTI AÈ MĀŌHI NUI**

TAHUA FAAINEINERAA PARAU ATUA CT-DT-BD/L

II. Te fā o te faaineineraa		
CT	DT	BD/L
- No te faaineineraa faaroo o te pīahi e to na faaàravihiraa rautī parau atua i nià i te fāito CT, e tāvini no te Oraraa faaroo o te Pāroita-Āmaa òhipa-Faatereraa EPM, Pū faaineineraa Òitumene e te Òitumene-Vaamataèinaa i Raro matai-Nià matai, e te vāhi i reira o ia e ora ai aore ra e tonohia ai.	- No te faaineineraa faaroo o te pīahi e no te faaravaì i to na àravahi rautī parau atua i nià i te fāito DT, e tāvini no te Oraraa faaroo o te Pāroita-Āmaa òhipa-Faatereraa EPM, Pū faaineineraa Òitumene e te Òitumene-Vaamataèinaa i Raro matai-Nià matai, e te vāhi i reira o ia e ora ai aore ra e tonohia ai.	- No te faaineineraa faaroo o te pīahi e no te haapāutuutu i to na àravahi rautī parau atua i nià i te fāito BD/L, e tāvini no te Oraraa faaroo o te Pāroita-Āmaa òhipa-Faatereraa EPM, Pū faaineineraa Òitumene e te Òitumene-Vaamataèinaa i Raro matai-Nià matai, e te vāhi i reira o ia e ora ai aore ra e tonohia ai.
Te fā o te mau parau haapāpū e pūite		
- No te haapāpū i te manuiaraa te pīahi i te faaineineraa rautī parau atua i nià i te fāito parau pūite CT. - No te haapūòì i to na faaravaìraa faaineineraa i nià i te fāito parau pūite DT.	- No te haapāpū i te manuiaraa te pīahi i te faaineineraa rautī parau atua i nià i te fāito parau pūite DT. - No te haapūòì i to na faaravaìraa faaineineraa i nià i te fāito parau pūite BD/L.	- No te haapāpū i te manuiaraa te pīahi i te faaineineraa rautī parau atua i nià i te fāito parau pūite BD/L. - No te haapūòì i to na haapaariraa i nià vètahi tiàraa Ètārētia (òrometua etv), aore ra to na faaravaìraa faaineineraa i nià i te fāito parau pūite MTh/M.
III. Te papa faaineineraa		
Ia au i te mau haapiiraa mātīhia no te mau āmaa haapiiraa tumu e 7 (māòhi, tuatua, pīpīria, parau-atua, tāvīniraa, turu, taaè) o te mau fāito parau pūite CT, DT, BD/L a te Pū Hurepiti e te mau fāito parau pūite MTh/M, PhD/D a te mau Pū i Māòhi-Nui/Moana-Nui-Ātea/Ao.		
- No te tiàraa rautī parau atua e tāvini: E au ai te mau haapiiraa mātīhia o te papa faaineineraa TFP/CT a te Pū Hurepiti i nià i te mau parau o te ÈPM/Òitumene/Vaamataèinaa e o Māòhi-Nui/Moana-Nui-Ātea/Ao, e tae noa atu i te àtuàturaa faaroo o te pīahi, tamarii, taureàrèa e taata paari e te faaàravihiraa rautī parau atua e tāvini no te Oraraa faaroo e te taata (tamarii, taureàrèa, taata paari) o te ao Pāroita-Āmaa òhipa-Faatereraa ÈPM, Pū faaineineraa Òitumene e te Òitumene-Vaamataèinaa.	- No te tiàraa rautī parau atua e tāvini: E au ai te mau haapiiraa mātīhia o te papa faaineineraa TFP/DT a te Pū Hurepiti i nià i te mau parau o te ÈPM/Òitumene/Vaamataèinaa e o Māòhi-Nui/Moana-Nui-Ātea/Ao, e tae noa atu i te àtuàturaa faaroo o te pīahi, tamarii, taureàrèa e taata paari, e te faaàravihiraa rautī parau atua e tāvini no te Oraraa faaroo e te taata (tamarii, taureàrèa, taata paari) o te ao Pāroita-Āmaa òhipa-Faatereraa ÈPM, Pū faaineineraa Òitumene e te Òitumene-Vaamataèinaa.	- No te tiàraa rautī parau atua e tāvini: e au ai te mau haapiiraa mātīhia o te papa faaineineraa TFP/BD/L a te Pū Hurepiti i nià i te mau parau o te ÈPM/Òitumene/Vaamataèinaa e o Māòhi-Nui/Moana-Nui-Ātea/Ao, e tae noa atu i te àtuàturaa faaroo o te pīahi, tamarii, taureàrèa e taata paari, e te faaàravihiraa rautī parau atua e tāvini no te Oraraa faaroo e te taata (tamarii, taureàrèa, taata paari) o te ao Pāroita-Āmaa òhipa-Faatereraa ÈPM, Pū faaineineraa Òitumene e te Òitumene-Vaamataèinaa.
Te tūpura haapiiraa		
A hiò i te tūpura i muri		

			PIPIRIA	PARAU-ATUA	TUATUA	TĀVINI	TURU	TAAĒ	MAŌHI
T	F	H	1-3tuata=10-30hora	1-3tuata=10-30hora	1-3tuata=10-30hora	1-3tuata=10-30hora	1-3tuata=10-30hora	1-3tuata=10-30hora	1-3tuata=10-30hora
T	F	P	20%=120hora	20	15%=90 hora	15	10%=60 hora	10	10
C T	T 1	480 600 700	Ômua pīpīr-Ft/60h Ômua pīpīr-Fà/60h	Ômua par.atua/60h Ômua èv-hiroà/60h	Ômua ha-tuata/30h Tuatua Ìteraera/30h Ètārèt. matamua/30h	Papa tāv-hfaaro/30h Rautī tfr/f-h-m-t/30h Faaðh.tāv-hfa-rau/30h	Faanaho haapii/30h Reo farān-peret/30h	Parau o te taata/30h P.tama-taur-paar/15h Faaapu-tautai/15h	Ômua par-mā/30h Papa reo māðhi/15h Tiàauraa rahu/15h
		480 - 600	Ômua tuat. Ft-Fà/60h Ômua p.atua Ft-Fà/60h	Ômua hið-ora./60h Èvaneria-hiroà/60h	Ètārèt. tau-poiri/30h Ètārèt. tau-refor/30h Totaiete veà-pap/30h	Papa tāv-veà-tono/30h Rauti tfr/f-h-m-t/30h Faaðh.tāv-veà-rau/30h	Faanaho haapii/30h Reo farān-peret/30h	Rauti-faater-rur/30h Haaparare parau/15h Faaapu-tautai/15h	Ômua par-mo/30h Reo māðhi/15h Tiàauraa rahu/15h
		%	20%=120hora	20	15%=90 hora	15	10=60 hora	10	10
D T	T 1	480 600 700	Tuatāpapa Ft-Fà/60h Parau-atua Ft-Fà/60h	P.atua ma-metia/60h Hiðraa oraraa/30h Evaneria-hiroà/30h	Tuatua mā-pap/30h Veà/ètā.ma-met-mo/30h Veà/ètā.lms-mā-mo/30h	Papa haamo-að/30h Rauti-aratai-tfr/30h Faaðh. haa-að-tfr/30h	Reo herēn-hēper/30h Reo farān-peret/15h Feruri paari/15h	Ômua ora-vaam/30h Ômua huruāpar/15h Faaapu-tautai/15h	Uhotatau mā/30h Reo māðhi/15h Tiàauraa rahu/15h
		480 - 600	Tuatāpapa Ft-Fà/60h Parau-atua Ft-Fà/60h	P.atua refor-por/60h Hiðraa oraraa/30h Evaneria-hiroà/30h	Veà/ètā.ma-met-mo/30h Veà/ètā.sme-mā-mo/30h Ètārèt. èèpf-èpm/30h	Papa āpeeraa/30h Rauti-aratai-tfr/30h Faaðh.āpeeraa-tfr/30h	Reo herēn-hēper/30h Reo farān-peret/15h Feruri paari/15h	Ora vaamataein/30h Huruāparau-----/15h Faaapu-tautai/15h	Fenua-vaam-mā/30h Reo māðhi/15h Tiàauraa rahu/15h
		%	20%=120hora	20	15%=90 hora	15	10%=60 hora	10	10
B D	T 1	480 600 700	Tuatāpapa Ft-Fà/60h Ômua faaāpi-pīpīr/60h	P.atua mā-mo/60h Hiðraa oraraa/30h Evaneria-hiroà/30h	Tuat. òitum-ao/30h Òitum. còè-arm/30h Òitum. cev-cwm/30h	Papa faanah.ètā/30h Rauti-aratai-tfr/30h Faaðh.faanaho-tfr/30h	Reo herēn-hēper/15h Reo farān-peret/15h Faanaho par-pāp/30h	Ture hau mā-far/30h Oraraa mataein/15h Faaapu-tautai/15h	Papa tupu. mā/30h Reo māðhi/15h Tiàauraa rahu/15h
		480 - 600	Parau-atua Ft-Fà/60h Faaāpi pīpīria/60h	Feruri āpi atua/60h Hiðraa oraraa/30h Evaneria-hiroà/30h	Tuat. òitum-mo/30h Òitum. mo-pcc/30h Òitum. mā-èpm/30h	Tāvini òrom-tfð/30h Āhopa òrometua/30h Faaðh.tāv-āho-òr/30h	Reo herēn-hēper/15h Reo farān-peret/15h Faturaa par.pāp/30h	Ture hau mo-ao/30h Huruāparau----/15h Faaapu-tautai/15h	Ture rau māðhi/30h Reo māðhi/15h Tiàauraa rahu/15h